

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ **НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ**

Обяснителна записка към финансов отчет на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31 март 2017 година

Финансовият отчет на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите (фонд ГВРС) към 31.12.2017 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/20.01.2017 г. относно изготвянето и представянето през 2017 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 02/27.03.2017 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.03.2017 г., на бюджетните организации. Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на фонда се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните документи в НОИ се осчетоводяват спазвайки принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

От 01 януари 2005 г. съгласно Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя Националният осигурителен институт администрира приходите и разходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Първостепенен разпоредител на фонда е неговият директор. Приходите на този фонд се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. Редът и начинът на изплащане на гарантираните вземания са уредени в приетата от Министерския съвет Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и в изпратените от ЦУ до ТП на НОИ указания за прилагането на закона и отчитане на приходите и разходите на фонд ГВРС.

За точното и вярно отчитане на средствата по фонда е създаден отделен сметкоплан и указания за счетоводното отчитане движението на средствата по съответните сметки за приходи, разходи, вземания, задължения и провизии. За сметките на фонд ГВРС се прилага отделен код 5592 вместо кода на НОИ 5500, при което за този фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост. Съгласно указания на

Министерство на финансите плащанията на ФГВРС се извършват чрез системата СЕБРА.

На основание чл.16 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя – временно свободните средства на ФГВРС се влагат по реда на чл.28 от КСО - на депозит в БНБ или се закупуват държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез банки, избрани за инвестиционни посредници от Надзорния съвет.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

В отчета на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31.03.2017 г. е включена отчетна група "Бюджет". В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на фонд ГВРС.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Финансовият отчет на фонд ГВРС към 31.03.2017 г. включва финансовите отчети на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 276 899 509 лв., формирана от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 204 308 898 лв. или намаление спрямо предходния период в размер на 45 710 259 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни левови ДЦК за периода януари - март 2017 г. с част от временно свободните средства от този фонд. В сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева към 31.12.2016 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информация от съответната банка, чрез която са закупени. Стойността на преоценката /положителна или отрицателна/ се отразява в оборотите на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)". В отчетната група е реализирано: **увеличение** в размер на 24 291 308 лв., което се формира от придобити ДЦК с номинал 24 014 552 лв., реализирана премия/отстъпка при покупка под номинала на стойност 276 756 хил. лв. и **намаление** в размер на 70 001 567 лв. формирано от падежирали ДЦК.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени такива вземания.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 1 374 513 лв. или нетно намаление спрямо предходния период от 2 888 417 лв., както следва:

Публични държавни вземания - Отчетени са вземания от работодатели за изплатени осигурителни вноски в размер на 1 047 900 лв. с ръст на увеличение от 9 337 лв. формирано от отписани (+9 337) лв. вземания. Отразени са и начислените и сторнирани провизии отчетени по сметка 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания” – (-9 337) лв.

Други вземания – По това перо от баланса е формирано намаление в размер на 2 888 417 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – 7 602 лв. и нетно намаление 4 474 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за фонд ГВРС и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2016 г. и прехвърлени по сметката на фонда през януари 2017 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през март 2017 г. и прехвърлени по сметката на фонда през април 2017 г.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – намаление 2 883 943 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК в размер на 1 924 679 лв. и получени лихви по ДЦК в размер на 4 808 622 лв.

- сметка 4887 „Вземания от други дебитори местни лица приходно-разходна позиция” – в размер на 5 514 693 лв. и увеличение 53 420 лв. Отчетени са начислени (-5 226) лв. и отписани (+58 646) лв. вземания. Отразени са и начислени и сторнирани провизии по сметка 4917 „Провизии за публични държавни вземания срещу местни лица приходно-разходна позиция” – (-53 420) лв.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по банковата сметка на фонд ГВРС в БНБ в края на периода в размер на 70 168 219 лв. Остатъкът по банковата сметка на фонд ГВРС в началото на периода е 19 800 758 лв. Към 31.03.2017 г. имаме касова наличност в размер на 1 380 лв.

В раздел **В. Задбалансови активи** в отчетна група “Бюджети и бюджетни сметки” е отразена сумата от 3 901 лв. Отчетените средства представляват краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане и активи със стойност под прага на същественост.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагам капитал е отразена сума в размер на 251 761 349 лв. Отразен е и прираст и намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 1 772 431 лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на (-122 193) лв. и отчетени приходи и трансфери – 1 894 624 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди**, средствата са разпределени както следва:

В група **II. Краткосрочни задължения** е отчетено намаление в размер на 3 646 лв. По статии, намалението е разпределено както следва:

- *Други краткосрочни задължения* – няма отразени задължения или отчетено е намаление спрямо 2016 г. в размер на 3 646 лв.

Отчетеното намаление по позиция *Други краткосрочни задължения* се формира от крайно и начално салдо по сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и

първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци” (-3 646 лв.) Данъкът върху доходите на физически лица текущо през годината се отразява по сметка 7591 “Трансфери за поети данъци върху доходите на физическите лица”. През месец декември 2016 г. възникналия разчет – задължение към централния бюджет в размер на 3 646 лв. е начислен по кредита на сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци”, а през месец януари 2017 г. е преведен към Централния бюджет.

В раздел В. Задбалансови пасиви.

В позициите “Задбалансови пасиви” са включени само условните пасиви, а не салдата на всички задбалансови пасивни сметки. В салдото не са включени салдата по сметки от подгрупи 980 „Поети ангажменти за разходи - потоци“ съгласно т. 36, Раздел V от указанията за попълване на макета на баланса. Възникналите ангажменти за разходи с незабавна реализация, отразени по дебитния оборот на сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 99 959 лв.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

А. АЛЕКСАНДРОВА